

Po I. slov. katol. shodu v Ljubljani.

(Dalje.)

Drugi govornik so bili prevzvišeni knezoškof lavantinski dr. Mihael Napotnik, ter jih je skupščina pozdravila z največjim navdušenjem. S krščanskim pozdravom »Hvaljen bodi Jezus Kristus!« pričnejo prevzvišeni gospod izborni svoj govor, v katerem prepričevalno dokažejo, da je bila in je katoliška cerkev najtrdnjša zaslomba slovenskega naroda. Katoliška vera v obče spaja vse narode v lepo družbo, tako pa tudi utrjuje mir in pravi napredek posameznega naroda. Slovence veže materinska beseda in zvestoba do cesarja, ta vez pa dobiva višjo moč v sveti veri. Skozi tisočletje je bil narod slovenski v nevarnih burnih časih, propadel bi bil, da ga ni varovala katoliška cerkev. Mnogo odličnih mož se je zbralo iz vseh slovenskih pokrajin, da bi se posvetovali ter sklepali o resolucijah, katere naj bi bile slovenskemu ljudstvu vodilo pri delovanju za duševni in telesni blagor. Ljubimo torej sveto vero! Kakor ta ne propade, tako tudi ne bo propal narod, ki živi po njenih naukih. Ta shod ima namen, razjasniti načela, omogočiti složno delovanje. Srca naj se približajo. Že pogled na mnogobrojno skupščino daje nam to upanje. Če združimo moči, potem bode ta shod jutranja zarja boljše bodočnosti, potem bode mir in trajna sprava. Tako se zgodi, tako bodi!

Predsednik g. Fr. Povše z iskrenimi besedami zahvali visokega gospoda za te prekrasne besede, katere naj bi si vsak Slovenec zapisal globoko v srce ter uravnaval po njih svoje delovanje. Med tem je razvonilo »Ave Marija«. Preč. g. kanonik Klun moli na glas in za njim vsa skupščina »Angeljsko česčenje«.

Tretji govornik je bil monsig. dr. Gabrijevčič, ki v imenu zadržanega knezonadškofa Goriskega iskreno pozdravi zborovalce ter v obširnem govoru razpravlja razmere na Goriskem. — Deželni odbornik g. dr. Papež pozdravi skupščino v imenu deželnega glavarja, gospoda Otona Detele, ki je bil vsled nevarne bolezni zadržan, vdeležiti se shoda. — Gosp. župan Peter Grasselli pozdravi skupščino v imenu občine Ljubljanske ter zakliče: Dobro došli danes in vsikdar, zborujte srečno na slavo in blagor naroda. Vzemite seboj prijetne spomine in pozdrav vsem bratom in sestram po zemlji slovenski!

Predsednik predstavi na to znanega državnega poslanca g. dr. pl. Fuchsa, ki ima vsled svoje naklonjenosti do slovenskega naroda med državnimi poslanci častni priimek »Ehrenslovene«. Gospod dr. pl. Fuchs na to v nemškem jeziku, ker slovenskega ni zmožen, pozdravi skupščino v ime »kat. političnega društva« v Solnogradu, želeč, da bi se vsi katoliško misleči državni poslanci združili v jedno skupino ter z združenimi močmi zagovarjali opravičene zahteve vseh narodov. Vspeh bi bil gotov. Gospod Glienkiewicz pozdravi skupščino v poljskem jeziku v imenu Poljakov, katere veže s Slovenci katoliška ideja.

Konečno govori še veleč. gosp. dr. Anton Jeglič iz Sarajeva o temeljih katoliškega življenja in blag. g. dr. Srnec iz Celja o zaslugah slovenske duhovščine za narodni obstanek in napredek, iskreno želeč, da bi tudi v prihodnje delali složno duhovniki in posvetnjaki, kakor je to na Štajarskem. Oba govora sta bila z navdušenjem in mnogim odobravanjem vsprejeta. Predsednik h koncu zahvali vso skupščino, posebno g. deželnega predsednika za udeležbo ter zaključil prvi slovesni shod ob 2¹/₁₀ uro.

(Dalje prih.)

Cerkvene zadeve.

Sv. vera in življenje.

Iz dalnje Amerike prejel sem pismo, napisano od žuljave delavčeve roke. Ker ima nekatere splošnje misli, ki bi utegnile marsikomu biti v poduk in svarilo, pošiljam Vam ga, gosp. urednik, v blagovoljno porabo za cenjeni Vaš list. Pismo slove: Nikedar nisem še tvojega pisma prejel v tolikem strahu, kakor poslednje, dne 10. avgusta prišedši z dela zvečer. Stanovanje smo našli odprto, ključavnice potrgane, skrinje, v katerih hranimo svojo siromašno obleko in vse, kar imamo, razbite, po celi hiši razmerano obleko. Kar je bilo všeč grdi drhali, to je seboj odnesla. Denarjev, zaradi katerih so vlomili, k sreči niso dobili, ker vsak malo, kar imamo, seboj nosimo. Pa še to skoro ni varno, ker se tudi zunaj na ulici vsak dan čuje, da so tu in tam obrali človeka po noči ali celo ob belem dnevu. Teh lopovov je v Chicagi toliko, da jim vsa mnogoštevilna policija ni kos. Ali jaz se ne čudim, da je te drhali tukaj toliko. Kar sem tukaj, nisem videl človeka, da bi klobuk z glave snel in se prekrizal. Tudi k jedi ti gre, kakor pri nas p... ē h koritu: nič se ne prekriza, nič ne moli ter sploh nič ne priznava, da je Bog v Ameriki, kakor v Evropi. In kar človeka še najbolj žali: še tisti, ki pridejo iz naših krajev sem, izgube tu vso vero, opuste molitev, zapuste Boga, da jedo le meso in beli kruh. Kaki bodo po njih izgledu njihovi otroci? Kaj drugega, nego razbojniki, tolovaji!

Ko moj dopisnik te žalostne razmere velikega ameriškega mesta premišljuje, v srcu se mu budi želja po mili svoji domovini slovenski, kjer je še vera in poštenje doma. Da, da, neprecenljiv dar nebes je sv. vera že za to življenje, za človeško družbo. Kaj pa človeško družbo vzdržuje, ohrani? Medsebojna ljubezen. Ali ljubezni, kakor sploh vsem krščanskim čednostim podlaga in pogoj je vera, naša sv. vera, ki nas uči, da smo vsi otroci istega nebeškega Očeta, torej bratje in sestre med seboj. Kdo te vere nima, pri njem ne najdeš usmiljenja, sočutja, ljubezni.

In baš krščanske ljubezni moj Amerikanec pogrša, ko piše: »Ni tukaj kot pri nas (v Beli krajini na Kranjskem). Ako pri nas sosed čuje pri sosedu krik po noči, po dnevu, skoči poprašat: Kaj imate? in pomiri prepir in pretep. Tukaj v Chicagi Vam stanuje po 15 in še več družin v eni hiši. Pa če pride k eni družini tat ali tolovaj, naj ti nesrečni ljudje še tolikanj kličejo na pomoč, nihče ti se ne oglasi, da bi šel pomagat, nekaj iz strahu pred tolovaji, nekaj tudi za to, ker ti je to čuden svet: eden drugega ne pozna in ne ljubi.«

Zato je sklenil moj Amerikanec, kakor hitro mu bo mogoče, vrniti se v pošteno svojo domovino Kranjsko, to tem bolj, ker tudi v Ameriki niso zaslužki bogsigavedi kaki: 1 dolar 75 cent. (naše veljave blizo 3 gld.) na dan. In še ti krajcarji, kako krvavo so zasluženi!

»Delo moje je žuljavo in težavno. Moja rama je krvava in šijasta, kakor vola, ki ga neusmiljeni kmet vsak dan vpreza v jarem. Kakor ubogo živinče z vratom zvija, ker ga od početka šija peče, tako jaz srkam od bolečine, ko imam vsak dan po 10 ur cent težka drevesa na rami nositi. Plača je pičila za tolik trud, stanovanje drago, draga hrana, tako da, če bi bilo tudi delo po zimi, kar vem, da ne bo, malo bo dobička. Zatorej poleg vseh teh neugodnosti ne kaže mi drugo, nego zapustiti divjo Ameriko in povrniti se v milo mi domovino.«

Česa te, čitatelj dragi, to pismo uči? Marsičesa. Ene resnice, prevažne resnice sem te že zgoraj spomnil: na veri sloni ne le večna, nego tudi časna sreča